

Priors de la Confraria del Roser

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Parròquia de Sant Mateu de Bages. Demarcació de Sant Mateu de Bages
Emplaçament	A uns 200 m del nucli de Sant Mateu de Bages, seguint un camí en direcció sud-est.
Alçada:	568

Coordenades:

Latitud:	41.79563
Longitud:	1.73477
UTM Est (X):	394881
UTM Nord (Y):	4627859

Classificació

Número de fitxa	08229 - 519
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Costumari
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVII-XXI
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Tradició vigent
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública

Fitxes associades:

[Església parroquial de Sant Mateu de Bages](#)

[Rectoria de Sant Mateu de Bages](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Les Prioeres són les dones encarregades d'administrar la Confraria del Roser de Sant Mateu de Bages. Tradicions molt semblants existien en la majoria de pobles. La particularitat de Sant Mateu és que aquesta fórmula antiquíssima es manté viva en l'actualitat i és un motiu de trobada per a les poques dones que viuen al poble. Els càrrecs de prioeres els ocupen dues dones que cada any, per la festivitat de Tots Sants, són renovats. Les dones del poble es van alternant seguint un cert ordre, tot i que en l'actualitat ja no s'és tan estricte com abans, perquè les voluntàries són més escasses. Les Prioeres tenien la missió d'administrar la confraria i, més recentment, han anat assumint altres funcions de caire més general relacionades amb la parròquia: tenir a punt l'església per celebrar-hi qualsevol acte, fer-hi tasques de neteja, decorar-la per a determinades celebracions o buscar fonts de finançament per a la seva restauració. Un dels costums que més caracteritza a les Prioeres en l'actualitat és l'acpta que fan a totes les festes del poble, junt amb l'obsequi d'un ramet de flors per als qui han col·laborat.

Història

L'origen de la confraria del Roser i, per tant, de les seves administradores, es remunta a l'any 1601 o una mica abans. Amb aquesta data es conserva a l'església parroquial un pergami amb el segell del Papa Climent VIII. En aquest document el Papa concedeix diverses indulgències als membres de la confraria del Roser de Sant Mateu de Bages. Segons es diu explícitament en el document, la confraria ja existia aquest any. Possiblement es va fundar l'any anterior, el 1600, ja que a l'arxiu parroquial el llibre de comptes de la confraria comença en aquesta data, mentre que el volum denominat "Llibre dels confreres del Roser" s'inicia el 1603. Sembla, doncs, que el 1601 la confraria havia estat fundada feia poc i els feligresos van voler obtenir la benedicció i els beneficis papals. A la parròquia hi havia també altres confraries; concretament, la de Sant Isidre (documentada des de 1667), la de Sant Pere, Sant Salvador i Sant Antoni (documentada des de 1683) i la de sant Mateu (documentada des de 1771). Entre totes, però, la que tenia més arrelament era la del Roser. La confraria del Roser participava en l'organització d'una de les celebracions principals que es feia a la parròquia i que es coneixia com "fer la gala del ciri" (NOGUERA, 1905: 28). No sabem exactament en què consistia, però podria tenir relació amb el ball del ciri que es feia en altres poblacions, com ara a Castellterçol, i que simbolitzava el traspàs de poders entre els administradors vinculats a la parròquia d'un any i els del següent.

Ja a la primera meitat del segle XX hi va haver també la confraria de les Noies (sota l'advocació de la Puríssima) i la de les Filles de Maria. En aquesta època les Prioeres i els confreres portaven atxes enceses en les diferents processons que es celebraven. Fins els volts de l'any 2000 la tradició de les atxes es va mantenir. L'any 2001 es va celebrar una festa per commemorar el 400 aniversari de la Butlla papal que va marcar l'inici de la confraria.

Bibliografia

NOGUERA, Valentí (1904). Monografia del poble de Sant Mateu de Bages, Manresa, p. 28.

